

SPOTKANIA KULTUR

POD HONOROWYM PATRONATEM PREZYDENTA MIASTA LUBLINA

OŚRODEK

"POGRANICZE - SZTUK,
KULTUR, NARODÓW"

FUNDACJA POGRANICZE

- SEJNY

13 PAŹDZIERNIKA '94

T e a t r **NN**

CENTRUM KULTURY 20-112 LUBLIN GRODZKA 34

"Jesień narodów" roku 1989 przyniosła nowe wyzwania. Opuszczaliśmy duże miasta na fali decentralizacji, tworzenia demokracji, samorządności, nowego budowania. Na miejscu okazało się że nie ma na czym tej budowli oprzeć. Tożsamość, tradycja, tolerancja - wartości, które czynią człowieka wolnym - zaniebuły. W miejsce tożsamości ożywają postawy nacjonalistyczne, zamiast tradycji mamy zdegenerowaną architekturę, a tolerancji nie traktujemy poważnie i zapytani o nią, wszyscy z niezachwianym przekonaniem odpowiadamy: tak, jesteśmy tolerancyjni.

Powoli zaczynamy sobie zdawać sprawę, co tak naprawdę utraciliśmy. Brakuje nam miejsca zamieszkiwania, ojczyzny, która byłaby tak nasza, że aż otwarta. Mamy szansę gospodarskiego i dobrosąsiedzkiego ułożenia "tutejszych spraw", jeszcze jedną szansę. I staje się to tym bardziej oczywiste, im donioślej rozlegają się na naszych pograniczach strzały z Sarajewa.

Przed nami konkretna praca do wykonania. Na nic tu się zdadzą wielkie zrywy, ideologie i spektakularne gesty. Podobnie konferencje, intelektualne dysputy i oficjalne uroczystości będą miały ograniczoną moc. Ważna jest praca organiczna, codzienna, układająca małe cegielki długo, ale nieprzerwanie; praca czyniona bezpośrednio wśród ludzi na pograniczach i angażująca ich do uczestnictwa.

Gdyby wyobrazić sobie te działania jako szkołę życia tutaj, to byłaby to szkoła interdyscyplinarna, bardzo nowoczesna, odwołująca się do najnowszych technik i zasad ekonomii, a w dziedzinie humanistyki do idei uniwersalnych, w której jednak równie istotna byłaby nauka umacniająca tożsamość najmniejszych regionów i grup narodowych, zapewniająca rzetelne poznanie sąsiadów, ucząca umiejętności współżycia pośród różnych kultur, wyznań i narodowości. Będąc dyletantem w tych dziedzinach, trudno być uniwersalistą, trudno żyć w nowoczesnej Europie.

Projekt zrealizowany dzięki środkom finansowym:

**Wydziału Urzędu Miejskiego w Lublinie
Fundacji Stefana Batorego
Fundacji Kultury**

SPO TKA NIA KUL TUR

BIURO ORGANIZACYJNE

Teatr NN
ul. Grodzka 34
20-112 Lublin
tel./fax. 258-67

Fundacja "Pogranicze" powstała w maju 1990 roku. W styczniu 1991 roku został powołany przez wojewodę suwalskiego Ośrodek "Pogranicze - sztuk, kultur, narodów" z siedzibą w Sejnach, który jest organizacyjnie i merytorycznie związany z Fundacją - wykonuje jej zadania statutowe.

Na siedzibę świadomie zostały wybrane Sejny, miasteczko pogranicza, gdzie zachowały się ślady materialnego i duchowego dziedzictwa przeszłości. Sama architektura mówi o tym wiele: centralne ulice z Białą Synagogą i dawną szkołą talmudyczną (dzisiaj siedziba Fundacji) przypominają o obecności Żydów, mały kościółek ewangelicki - o bytności protestantów, górująca nad miastem bazylika z grobem biskupa i poety Antanasa Baranaukska (Antoniego Baranowskiego) - o współobecności Polaków i Litwinów, która tworzy również rzeczywistość dzisiejszych Sejn. Okolice pełne są śladów Rosjan-staroobrzędowców, a jeżeli poprowadzimy drogi dalej na wschód i południe, wkroczymy w jeszcze rozleglejsze obszary przenikania się kultur: osiedla Tatarów, Karaimów i Cyganów, całą Białoruś i Ukrainę.

Rozglądając się z Sejn dookoła widzi się Europę Środkowo-Wschodnią. Chcąc sięgać do rodzimego dziedzictwa, rozwiązywać tujsze problemy i być rzeczywistym gospodarzem, trzeba wzrokiem sięgać daleko, uwagą obdarzać sąsiedztwo i drzwi do swego domu pozostawiać otwarte.

Dlatego cały obszar naszej części Europy stał się naturalną przestrzenią działania "Pogranicza".

13 października (czwartek)

godz. 17.00 - 20.00

"Prezentacja działalności Ośrodka

POGRANICZE - SEJNY"

W programie:

- spotkanie z twórcami Ośrodka
- spotkanie z gościem Ośrodka -
p. Akosem Engelmayerem - Ambasadorem
Republiki Węgier w Polsce
- otwarcie wystawy fotograficznej
- projekcja filmów dokumentalnych
- promocja pozycji wydawniczych

Następny punkt w programie

"SPOTKAŃ KULTUR"

UKRAINA - KIJÓW

18 - 19 października '94

Na wszystkie imprezy w ramach "SPOTKAŃ KULTUR" -
wstęp wolny.